

med dette Forslag forekommer det mig, at der aldeles er slaaet en Streg over hele Valgmenighedsloven; thi ifølge denne er det jo saa, at Menighederne selv skulle afholde Udgifterne til deres Præst, men tvivrigt være de for Folkekirken gjældende Love, og Forskrifter undergivne. Det er altsaa en Selsfølge, at naar vi vedtage dette Forslag, saaledes som det er indbragt her i Thinget, maa der heller ikke i Valgmenighedernes Kirke finde Offring Sted, og Valgmenighedernes Præster maa ikke modtage Noget for de kirkelige Handlinger, som her ere nævnte. (Verg. Det er ikke Meningen; saaledes kan det ikke forklares!) Sa, hvad end Meningen har været, kan det ikke forklares paa anden Maade. Valgmenighederne maa rette sig derefter, og det naaget vi have haft Exempel paa, at en Valgmenighed, inden Folkekirken Bestemmelse var gjort gjældende for den, vedblev med Oftringen aldeles som i en af Folkekirken Menigheder. Naaget der ikke var nogen Tvang, fælte Menighedens Medlemmer dog, at de meget godt kunde gaae ind paa den gamle Skik, og vel saameget hellere, som jo Enhver vidste, det var en frivillig Sag. Naar det nu altsaa for Fremtiden forbydes Præsterne i Almindelighed at modtage nogensomhelst Gave af Menigheden, saa maa det ogsaa være Valgmenighedernes Præster forbudt at modtage Gaver af deres Menighed, og dermed ere Valgmenighederne slaaede ihjel, hvor der ikke skulde findes det ganske særegne Forhold, at en Præst har saamegen Formue, at han kan leve uden at modtage nogen Godtgørelse for sin Gjerning. Jeg kan altsaa ikke se Andet, end at dette Forslag, som er stillet her, baade er i Strid med den hele Opfattelse af det Forhold, der bør findes mellem Præst og Menighed, og med den Lovgivning, som vi hidtil her i Thinget endogsaa med særlig Kjærlighed have fremmet. Jeg vilde meget ønske, at den ærede Forslagsstiller vilde tage sit Endringsforslag tilbage; men hvis ikke, maa jeg ialtfald stemme derimod. Jeg kan ikke nægte, at skjøndt jeg har hørt forskjelligt fra det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgbred (Winther), som har overrasket mig, blev jeg i høi Grad

overrasket idag, og maatte mere end nogenfinde for over, at han vilde anbefale dette Endringsforslag af den ærede Rigsdagsmand for Svendborg. Det er jo klart, at naar han ikke vil, at vi maa gribe ind i Forholdet mellem Præst og Menighed, kan han konsekvent ikke sige her, at vi bør forbyde Menigheden at give Præsten Gaver. Det er jo dog i allerhøieste Grad at gribe ind i Forholdet mellem Præst og Menighed, og hvorledes han kan gjøre det efter det Standpunkt, som han tidligere har stillet sig paa, er det mig ikke muligt at fatte. Det vilde derimod være i Konsekvents med hans tidligere Stilling, om han sagde: Staten har engang forpligtet sig til at give en vis Understøttelse til Folkekirken; den udrede vi med saa og saa mange Millioner aarlig, og saa maa Folkekirken selv bestemme, hvorledes det skal anvendes. Det vilde være konsekvent. (Wint her; Rei.) Jo, det vilde virkelig være konsekvent; men naar det ærede Medlem vil have bestemt, hvor meget hver enkelt Præst af Folkekirken skal have, og hvorledes Forholdet skal være mellem Præst og Menighed, saa griber han ind i Folkekirken egne indre Forhold og bringer derved et Forhold af Statsmagten tilveie, der ikke er tilstede overfor andre Trossamfund, overfor det jødiske Trossamfund, det katolske osv.; han kommer da i fuldstændig Modsigelse med, hvad han tidligere har udviklet. (Modsigelse af Wint her). Sa, jeg maa altsaa som sagt anbefale det høie Thing at stemme for det Forslag, som jeg har stillet til § 16 under Nr. 5, men jeg skulde endnu hellere se, at Thinget vilde stemme for det Forslag, som er stillet under Nr. 3.

J. J. Christensen: Som man vil se, har jeg under Nr. 6 tilladt mig at stille et Endringsforslag til § 16. Iblandt det forelagte Lovforslags Formaal er der navnlig det, at der ikke skulde indtræde nogen Forandring i Embedsindtægterne for de Præster, der forblive i deres nuværende Embeder, efterat Loven er udkommen. Forandringer skulle kun kunne indtræde for nye Præster eller for dem, der ved Vacance forflyttes. Denne Tanke, som Lovfor-